

רב נחמן אמר הורצתה, כי מיחם הוא דחט רחמנא עליו.

כלומר, אף על פי שהتورה אמרה במי שהיה בדרך רחוקה שחייב בפסח שני, אל תלמד מזה שהتورה פסלה אותו מלעשות פסח ראשון. אלא התורה חסה עליו שלא להטריחו לשולח שליחים שיקריבו בשבילו את הפסח לפני שיגיע לירושלים, ואיפשרה לו לעשות פסח שני במקומו.

ומכל מקום אי עביר את הפסח הראשון על ידי אחרים — יצא ידי חובתו, ותבוא עליו ברכה על שעשה את הפסח במועדו.

ורוב ששת אמר לא הורצתה, כי מידה דהיה רחמנא. דחה ופסל אותו ה' מלעשות את הפסח, בטמא!

והינו, כמו טטמא, המזוכר בפסוק, פסול מלעשות את הפסח, אך גם הוא פסול מלעשות את הפסח. ואם הקريب לא עשה כלום, וחיב בפסח שני.

אמר רב נחמן: מנא אמיגא לה, מנין למדתי את דברי,שמי שהיה בדרך רחוקה ושהחטו עליו, הורצתה?

דתן שניינו במשנתנו: מי שהיה טמא או

כן ולהיות במקום שיוכל להגיע ממנו לעזרה בערב פסח. וכן היה יכול לשולח את פסחו על ידי שליח.⁽³⁾

ואוי אפשר לפרש ששוגג ואנוש חיביטם בהכרת, שהרי שוגג ואנוש פטורין מכל עונשין שבתורה. ולכן הגمرا מפרשת שיש אחרים, שאינם אנוסים ושוגגים, שאף על פי שחיביטם בפסח שני, חיביטם בכורת על זה שלא עשו פסח ראשון. ויבואר لكمן.⁽⁴⁾

גמרא:

איתמר: היה בדרך רחוקה ביום ניסן, ואני יכול להגיע לעזרה בזמן שחיטת הפסח מבعد יום. אבל יגיע לירושלים בלילה שהוא זמן אכילת הפסח.

ושחתו אחרים קרבן פסח וזרקו את דמו עלייו בשבילו על דעת שיגיע בערב ויأكل ממנו.

רב נחמן אמר: הורצתה. יצא ידי חובתו בקרובן זה. ופטור מלעשות פסח שני.

רב ששת אמר: לא הורצתה. לא יצא ידי חובתו וחיב להקריב פסח שני.

ועכשו הגمرا מפרשת את טעם של רב נחמן ורב ששת:

השביעי חייב לטבול ואחר כך להקריב. ואם לא טבל חייב כרת. ועיין שם עוד].

4. הרמב"ם בפירוש המשניות מפרש את דברי המשנה באופין אחר: "שאליו פטורין מהכרת" הינו טמא ודרכ רחוקה שאפילו אם ביטלו פסח שני בזיד, פטורין מהכרת מפני שכבר נפטרו מהכרת בתורה בפסח ראשון: "ויאלו חיבורין בהכרת"

3. כתבו התוספות שהמשנה סוברת ששהותין וזורקין על טמא שרך או טמא מת ביום השבעי אפילו לפניו שטבלו, כיון שהם יכולים לטבול בו ביום. ואם כן, טמא שמזוכר בתורה מדובר בטמא שאינו יכול לטבול בו ביום. אבל למן דאמר אין שוחטין על טמא שרך או טמא מת ביום השבעי, אי אפשר לומר טטמא שהזוכר בתורה פטור מהכרת, שהרי טמא מת ביום